

Н. Г. Фатюха,
*к.е.н., доцент кафедри фінансів,
банківської справи та страхування
НУ «Запорізька політехніка»
м. Запоріжжя, Україна*

І.А. Рябченко,
*магістрантка кафедри фінансів,
банківської справи та страхування
НУ «Запорізька політехніка»
м. Запоріжжя, Україна*

Прямі іноземні інвестиції Запорізької області за видами економічної діяльності 2018-2021 рр.

Розширення міжнародного співробітництва та залучення прямих іноземних інвестицій є визначальною передумовою успішного розвитку регіональної економіки та важливим індикатором умов підприємницької діяльності.

В процесі економічного відтворення прямі іноземні інвестиції виконують велику кількість важливих суспільних функцій, сприяючи певній трансформації галузевої структури української економіки а також притаманних їй відносин власності. Ці процеси відображені в диференціації прямих іноземних інвестицій за галузями національного господарства та країнах-донорах інвестицій.

Структура ПІІ за видами економічної діяльності впродовж 2018-2021 рр. в Запорізькій області суттєво не змінювалася (табл. 1). Найбільші обсяги ПІІ приходилися на: промисловість (в середньому понад 90,0%), у структурі якої левову частку займала переробна промисловість; оптову та роздрібну торгівлю; операції з нерухомим майном.

Таблиця 1

Структура ПІІ в область за видами економічної діяльності, у %

ПРЯМІ ІНВЕСТИЦІЇ В ОБЛАСТЬ (інструменти участі в капіталі)	2018	2019	2020	I кв. 2021
<i>Усього за видами економічної діяльності</i>	<i>100,0</i>	<i>100,0</i>	<i>100,0</i>	<i>100,0</i>
Сільське, лісове та рибне господарство	0,2	0,3	0,1	0,1
Промисловість	89,0	92,1	93,6	94,2
Будівництво	0,2	0,0	0,0	0,0
Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів	3,6	3,1	2,0	1,8
Транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність	0,3	0,0	0,3	0,2
Тимчасове розміщування й організація харчування	0,2	0,3	0,3	0,3
Інформація та телекомунікації	0,0	0,0	0,0	0,0
Фінансова та страхова діяльність	1,0	0,4	0,5	0,4
Операції з нерухомим майном	4,2	3,3	2,8	2,5
Професійна, наукова та технічна діяльність	1,0	0,2	0,2	0,1
Діяльність у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування	0,3	0,2	0,2	0,2
Охорона здоров'я та надання соціальної допомоги	0,0	0,0	0,0	0,0

Джерело: розраховано авторами на основі даних [1].

Пандемія коронавірусу вдарила по світовій економіці і потоки прямих іноземних інвестицій (ПІІ) впали більш як на 50%, і Україна не є винятком - за 10 місяців 2020 року притік становив лише 220 млн дол. США. [2], в Запорізькій області в той же час ПІІ скоротилися на 297,9 млн. дол. США.

За 2020 р. відбулося скорочення обсягу інвестицій у промисловість з 1590 млн. дол. США у 2019 р. до 1336,1 млн. дол. США у 2020 р., у тому числі: у переробну промисловість за 2020 р. було спрямовано 1016,5 млн. дол. та відносно 2019 р. обсяг скоротився на 231,9 млн. дол [1].

Водночас на 31.12.2020 обсяг ПІІ у оптовій та роздрібній торгівлі скоротився на 1,1 п. п і склав 28,2 млн. дол. США. Операції з нерухомим майном впродовж аналізованого періоду постійно знижувались і в кінці I кв. 2021 року сягали рівня 39,8 млн. дол. США, що менше за кінець 2018 року на 0,9 п. п.

Особливу увагу в 2020 році мала охорона здоров'я та надання соціальної допомоги. Обсяг інвестування в цей вид економічної діяльності зріс на 0,2 млн. дол. США і на початку 2021 року залишився на тому ж рівні. Криза COVID-19 сприяла також збільшенню потоку ПІІ в транспорт, складське господарство,

поштову та кур'єрську діяльність. За 2020 рік обсяг інвестування виріс на 3,5 млн. дол. США, що порівняно з аналогічним періодом 2019 року складає зростання на більш ніж 1000%.

Однак дані за деякими видами економічної діяльності не оприлюднюються з метою забезпечення виконання вимог Закону України "Про державну статистику" щодо конфіденційності статистичної інформації, тому проаналізувати їх немає можливості.

Загальний обсяг прямих іноземних інвестицій (інструменти участі в капіталі та боргові інструменти) на 31.03.2021 становив 1562,5 млн. дол. США (6-те місце серед інших регіонів країни), що на 134,7 млн. дол. США або на 9,4% більше у порівнянні з даними на 31.12.2020.

Використовуючи сильні сторони й переваги території, органам управління на регіональному та муніципальному рівнях потрібно постійно працювати над підвищенням інвестиційної привабливості, розвитком відповідної інфраструктури та зниженням ризиків для інвесторів. Все це вимагає виважених рішень уряду та органів місцевої влади у співпраці з провідними експертами, корпоративним сектором і населенням.

Література:

1. Офіційний сайт Національного Банку України. URL: <https://bank.gov.ua/>
2. УКРІНФОРМ. Мультимедійна платформа іномовлення України. URL: <https://www.ukrinform.ua/>